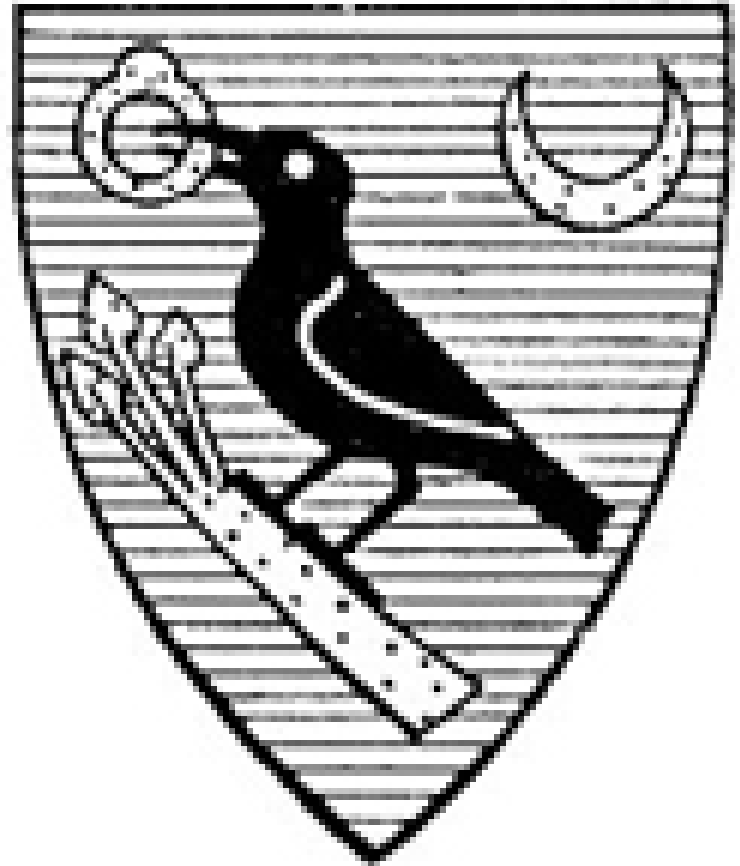

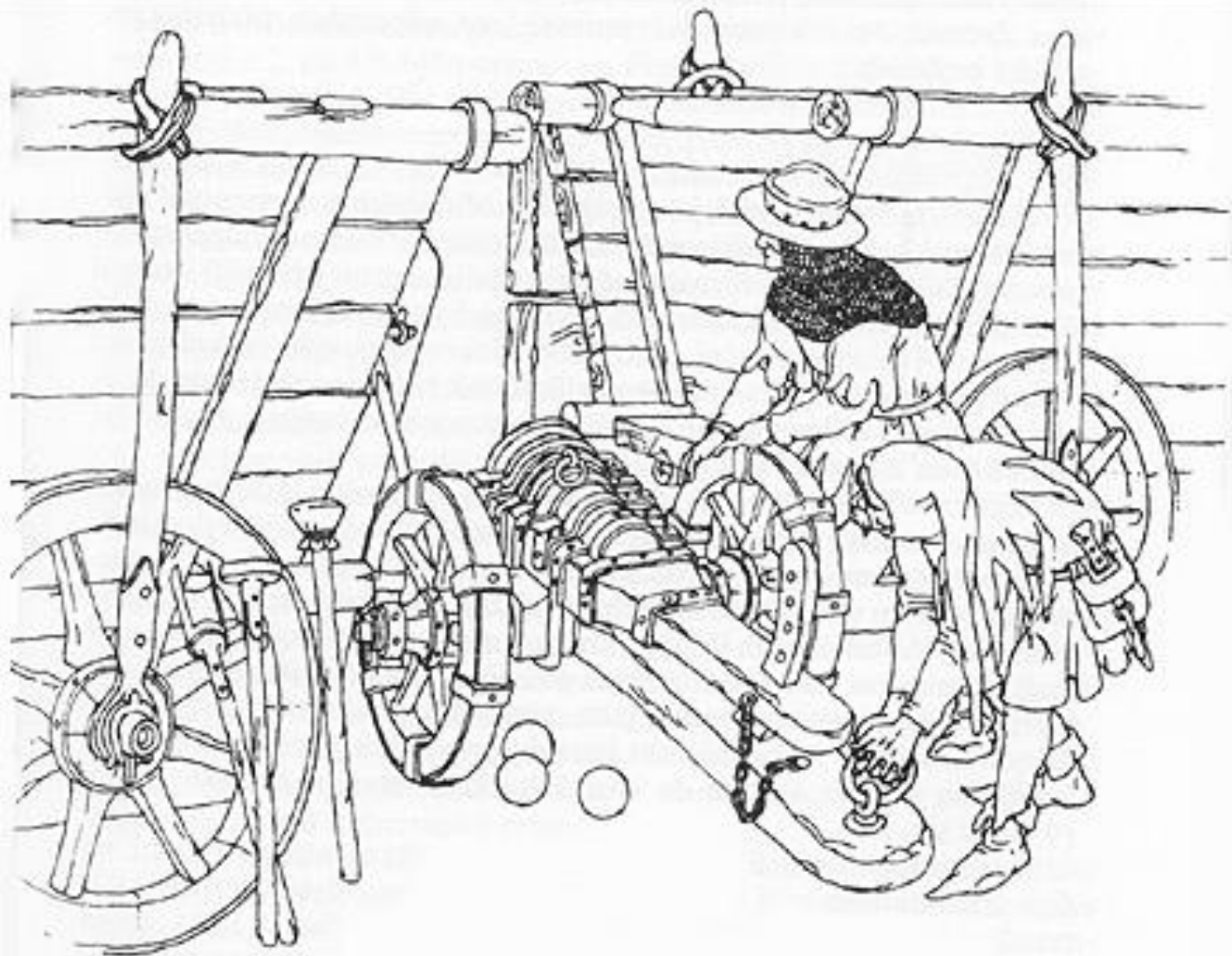
A HUNYADIAK KORA

(MAGYARORSZÁG 1440-1490 KÖZÖTT)

1. Hunyadi János, a törökverő

- Hunyadi János **Luxemburgi Zsigmond királyunk udvarában** tűnt fel hadvezérként, feladata a déli végvárvonál védelme a törökkel szemben.
- **Célja: a török kiűzése Európából.**
- Harcainak többségét megnyerte, **jó hadvezéri képességeinek** és a **szekérvár** bevetésének köszönhetően.
- **Szekérvár:** éles kaszákkal felszerelt harci szekér, melyből puskások és íjászok lövöldöztek az ellenség felé.

a) Támadó hadjáratok:

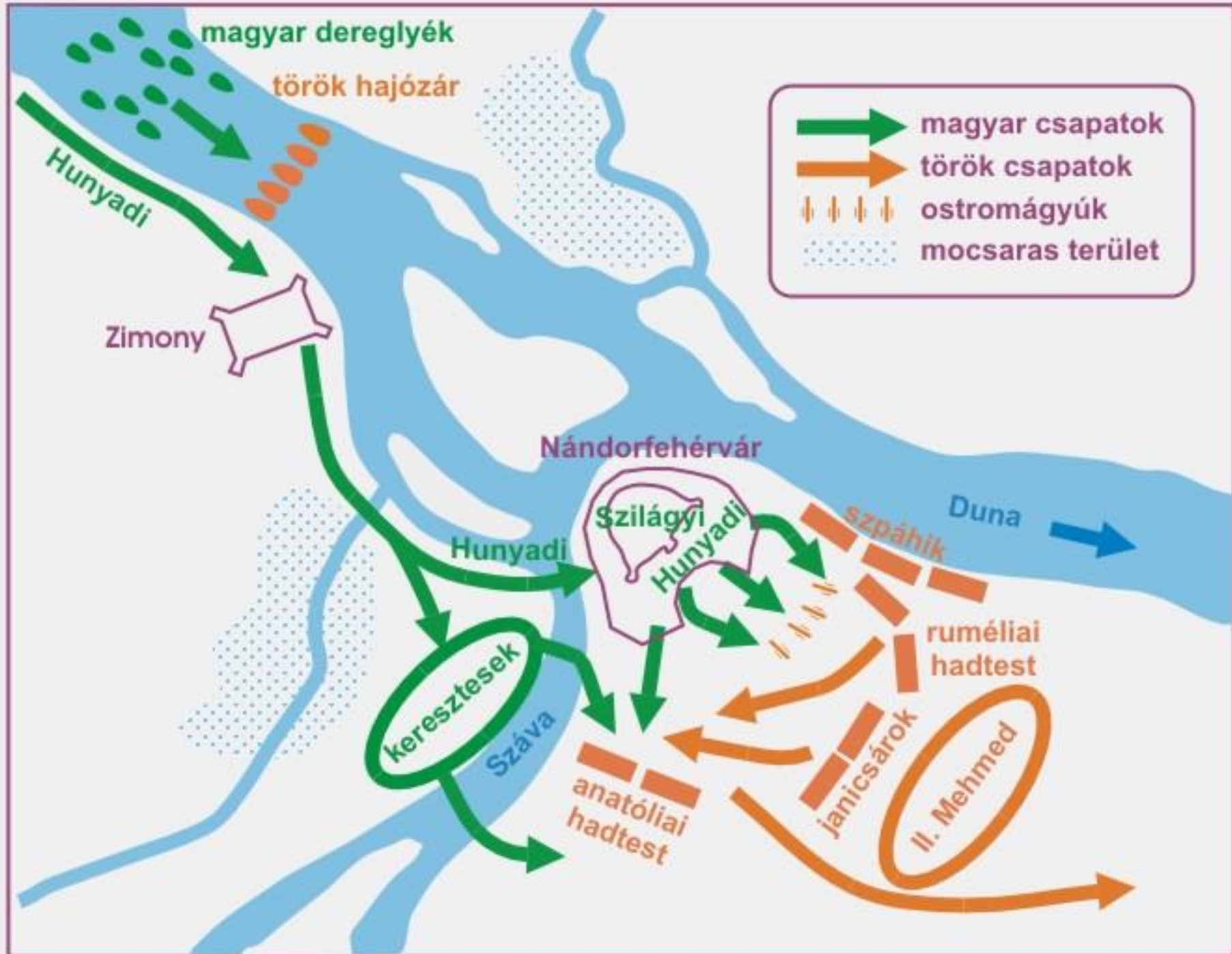
- 1443/44: „**hosszú hadjárat**”: a török csapatokat Magyarország déli határaitól sikerült viasszaszorítania a Fekete-tengerig.
- 1444: **várnai csata** veresége. A csata győzelemre állt, de I. (Jagelló) Ulászló királyunkat megölték a janicsárok és emiatt megfutamodott a magyar sereg.

HUNYADI BALKÁNI HADJÁRATAI

b) Védekező háborúk (A török birodalom visszavág)

- első csatáját 1442-ben az Erdélybe berontó törökök ellen **Gyulafehérvár** mellett vívja, itt történt a török megtévesztésére a közismert **páncélcseré Kemény (Kamonyai) Simonnal**
- a várnai vereség után Hunyadi az ország **kormányzója** lesz az új király, **V. László gyermekkora** alatt. Megerősíti a **déli végvárvonal** határvidékét, főleg Nándorfehérvárt, mivel tudja, hogy a török Magyarország ellen készül.
- **1456: Nándorfehérvárnál** sikeresen visszaveri II. Mohamed szultán 150 000 főnyi seregét, de a győzelem után pestisben meghalt. (Emlék: déli harangszó, legenda: Dugovics Titusz)

Hunyadi Mátyás: (1458-1490)

1. Hatalomra kerülése: a Hunyadiak harca V. Lászlóval:

- V. László lefejezteti Hunyadi Lászlót és börtönbe zárja Mátyást.
- 1458-ban V. László váratlan halála után a **köznemesség** (a legenda szerint a Duna jegén összegyűlve, a valóságban a Rákos mezején) **királlyá kiáltja ki a fiatal Mátyást**, akit **nagybátyja, Szilágyi Mihály** támogat.

2. Mátyás uralma a középkori

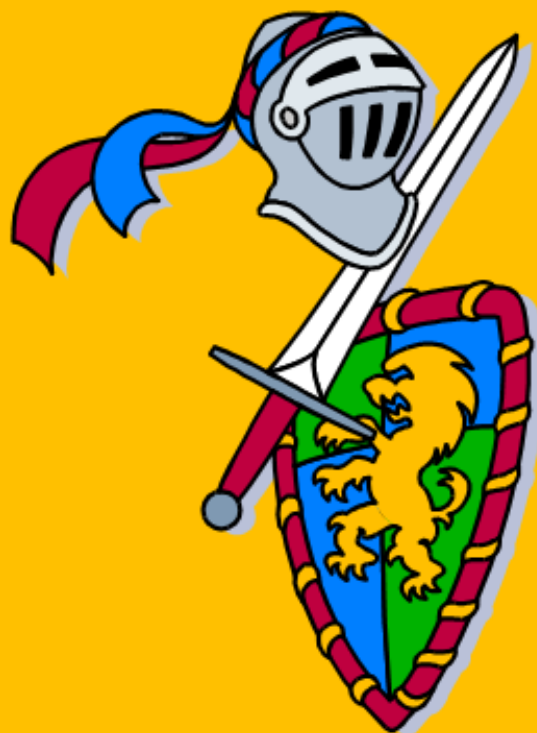
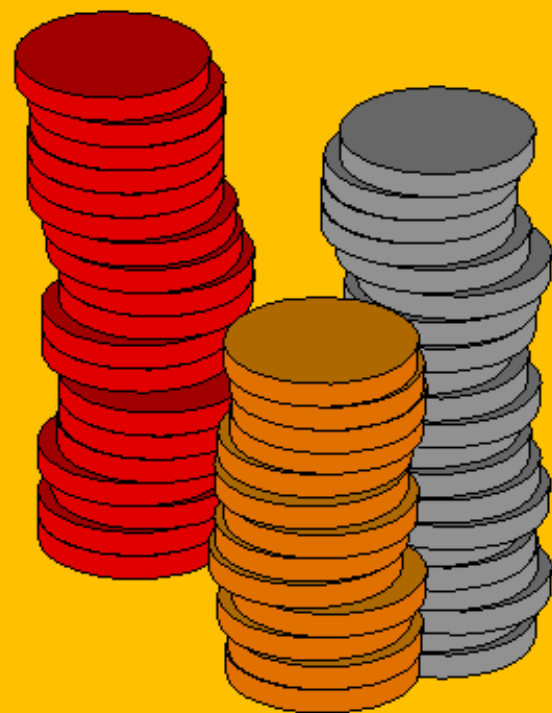
Magyarország fénykora:

- Erős királyi hatalom, belső béke, sikeres háborúk jellemzők.
- Az ellene lázadó főurakat leveri.

Az erős királyi hatalom 3 támaszra épül:

- **Hivatalnoksereg:** végrehajtja a király utasítását
- **Zsoldos hadsereg (fekete sereg):** fenntartja a belső rendet és nyeri a külső háborúkat is.

- **Adók:** (biztosítják a hivatalnokok és a hadsereg fenntartását)
 - **füstpénz** (a kapuadó helyett a jobbágyok évi adója; át kell nevezni, hogy ne tudjanak alóla kibújni)
 - **harmincad**
 - **bányabér**
 - **rendkívüli hadiadó**

3. Hunyadi Mátyás háborúi:

- **Török elleni védekezés** (legnagyobb győzelme a kenyérmezei csata **Kinizsi Pál vezérsége** alatt)
- **Német birodalom elleni támadás:** 1485: Bécs elfoglalása (*Himnusz 3. versszak: „Nyögte Mátyás bús hadát Bécsnek büszke vára.”*)
- **cél: megszerezni a német-római császári címet** ⇒ ha egyesíteni tudja a német és a magyar hadsereget, nagyobb esélye lett volna kiűzni a törököt Európából

4. Mátyás és a kultúra: reneszánsz központ Budán

- **reneszánsz:** a XIV. században kialakult világnézet. Lényege, hogy a **világ középpontjában az ember áll**. Megújítja a görög művészet vonásait is (oszlopcsarnokok elterjedése, emberi szobrok.)
- Világhírű **könyvtára a Corvina** (hollós címerrel ellátott könyvek)
- Udvari költője: **Janus Pannonius**, az első ismert magyar költő. Fő verse Pannónia dicsérete.

ADDIVVM MATTH. M. HUNGARIAE
BO. AUSTRIE. Q. REGEM. PRINCIP.
VIC. ANTON. BO. RADVCTIO. IN
PHILOSTRATVM. LEMN. SOPHISTAM
PRAEST. ET PRIMIS PATIO FOELICIP.

*„Szép fejedelmi lakodban az ércszobornak a fénye
Tükrözi, nagy Corvin, messzire lángeszedet.
És ki oly sokszor nyertél a csatán diadalmat,
Érc, márvány és könyv nem hagy enyészni soha!”*